

Vesti iz sveta

za decu

**2. tromesečje
2016.**

www.subotnaskola.org

II tromesečje

JUŽNOPACIFIČKA DIVIZIJA

Dragi učitelji,

Ovog tromesečja je na programu je Južnopacifička divizija, koja sadrži sledeće države: Australiju, ostrva Fidži, Novi zeland, Papuu Novu Gvineja, Solomonska Ostrva, Tongu, Vanuatu, Pitkern, Samou i dr.

Ova divizija ima preko 38 miliona ljudi, uključujući više od 424.000 adventista. Dakle, jedan adventista na svakih 89 čljudi. Većina adventista živi na ostrvima. Australija i Novi zeland imaju oko 400 adventista. Dar trinaeste subote ovog tromesečja ići će Južnom Pacifiku.

Zabave sa jezikom

Pesme i reči na jeziku pidžin (prvom jeziku Papue Nove Gvineje) date su u ovim vestima zajedno sa još nekim receptima sa Južnog Pacifika.

Zajednički ručak

Ovog tromesečja organizujte zajednički ručak. Možete izabrati neke od navedenih recepata. Možete ukrasiti crkveno predvorje sa papirnim cvetovima ili plastičnim cvetovima i školjkama. Isecite fotografije zemalja iz ovog tromesečja, ili ih nađite na internetu.

Neka deca pozdravljaju ljude dok pristizu sa pesmom „Apinon” (Dobar dan). Nakon obroka neka deca otpevaju pesmice koje su naučili ovog tromesečja.

Poseban dodatak

- Korpica za dar: ovog tromesečja umesto klasične korpice za dar možete koristiti koru suvog kokosa.
- Skinite sa interneta poseban video-klip za decu za ovo tromesečje: www.adventistmission.org/dvd
- Ukrasite učionicu papirnim cvećem, zastavama ili fotografijama iz časopisa sa predelima ovih zemalja.
- Više informacija i aktivnosti: pod nazivom „Resursi” pronaći ćete nekoliko dečjih veb-sajtova. Posetite ove sajtove kako biste dobili više informacija o istoriji, ljudima i kulturi južnopacifičkih ostrva. Tamo ćete naći i veb-sajtove Južnopacifičke divizije koji vam takođe mogu koristiti.

Još jednom, veliko hvala na vašoj posvećenosti misiji i pomoći da se deca povežu sa članovima svoje duhovne porodice širom sveta. Obilje Božjih blagoslova!

Prilike

Ovog tromesečja naš dar trinaeste subote pomoći će sledeće:

- da se opremi studio *Hope Channel*-a na Novom zelandu;
- da se sagradi porodični velnes-centar na Fidžiju.
- Projekti za decu:
- izgradnja 28 centara za dečje učeništvo („Lamb Shelters”) na Papui Novoj Gvineji i Novoj Kaledoniji.

Život na ostrvu Kukova ostrva

Taiti

Napomena: Ova pirča potonje objašnjava život na ostrvu, veoma malom ostrvu Manihiki (4 km²). Prvi put je objavljena u „Tin misiji”, prvom tromesečju 2000. godine.

Zovem se Taiti. Moja porodica živi na ostrvu Manihiki u regionu Kukovih ostrva. (Potražite lokaciju na karti, a zatim pokažite Fidži). Bili smo oduševljeni odlaskom na Fidži, ali morali smo da živimo u Manihikiju. Tamo smo živeli nekoliko godina, tako da nam je to ostrvo postalo dom.

Zapravo, moja sestra i ja smo rođene na Novom zelandu, i nismo želele da ga napustimo, ali smo uskoro shvatile da možemo uživati na malom ostrvu. Manihiki je tako malo ostrvo da se uopšte ne pokazuje na mapi. To nije planinsko ostrvo, već ono što se zove atol (Ah Toll). On je skup korala i peska i jedva izviruje iz okeana. Najviša tačka ostrva je tek nekoliko metara iznad nivoa mora.

Na ovom ostrvu ne može mnogo toga da raste, samo palme kokosa i morska trava. Nema reka ni jezera koja bi nas snabdela pijacom vodom. U velikim buradima hvatamo kišu, i kokos nas snabdeva vodom i hranom. I naravno, imamo mnogo ribe u moru. Život je sporiji i mirniji na našem malom ostrvu.

Uprkos maloj veličini, naše ostrve je poznato po svojoj glavnoj proizvodnji. U zaštićenim vodama lagune u sredini ostrva, čuvamo posebne školjke koje proizvode crne bisere. Ovi biseri su poznati širom sveta. Oni nam obezbeđuju novac kojim možemo da kupimo ono što nemamo na ostrvu.

Verovatno se pitate šta mi radimo na ovom malom ostrvu. Pa, svi dečaci znaju da se penju na kokosove palme i onda spuštaju kokos koje naše mame koriste za kuvanje, pa sam i ja naučila da se penjem. Prvo mi je bilo jako teško, ali kada sam shvatila tehniku penjanja postalo je lakše. Takođe, svi na ostrvu znaju da plivaju, tako da često idemo u mirnu lagunu na plivanje.

Moj tata i ja volimo da pecamo u laguni. Ribe vole mirnu vodu, tako da kada pronađu put do lagune, često tu i ostanu. Kada hoćemo da uhvatimo ribu, često raširimo mrežu preko pola lagune. Zatim bacamo kamenje u vodu. Ribe beže od kamenja i ulaze pravo u mrežu.

Pozivnica

Jednoga dana došao je neko kod nas kući. Bio je to novi adventistički pastor, koji je upravo stigao na naše ostrvo. Pozvao nas je da prisustvuje subotnjoj školi baš u komšiluku moje bake i deke. To nam je primamljivo zvučalo, Nugameta i ja smo pitale mamu da li smemo

da idemo. Majka je rekla da je to u redu. Ona je išla u protestansku crkvu dok smo živeli na Novom Zelandu, tako da joj je bilo drago što smo mogle da naučimo nešto o Bogu i u Manihikiju.

Uživale smo u subotnjoj školi, i kada smo stigle kući sve smo ispričale mami. Kada se tata vratio i njemu smo ispričale. On se smešio dok smo pevale pesme koje smo tamo naučile. Nisam znala da je tata bio adventista kada je bio mali i onda je prestao da ide u crkvu kada se preselio na Novi Zeland.

Nugameta i ja smo rekle roditeljima da i drugi odrasli dolaze na subotnju školu. Pozvale smo ih da pođu sa nama, i nakon sedmicu dana svi smo zajedno krenuli. Uskoro je bilo toliko mnogo ljudi da su odlučili da im je potrebno veće mesto na kome će se sastajati. Počeli smo da gradimo crkvu na ostrvu. Svi su pomagali, čak i ljudi koji nisu dolazili na subotnju školu. Uskoro je naša mala crkva bila sagrađena i mogli smo u nju da se preselimo.

Uskoro je propovednik objavio da će biti krštenja, i moji roditelji su odlučili da se krste. Jedne subote ujutro, svi smo otišli do lagune, gde su bili kršteni moji roditelji sa još nekolicinom ljudi. Bio je to srećan dan! Jako sam srećna što su moji roditelji dali svoja srca Bogu. Naš dom je sada mnogo srećnije mesto.

Taiti Toroma je imala 12 godina kada je ispričala ovu priču.

Govoriti o Isusu u bilijarskoj kolibi Solomonska Ostrva

Ngatia

Zovem se Ngatia Rezalda Apa. Imam 11 godina i pohađam šesti razred. Živim na adventističkom koledžu Betikama na Solomonskim Ostrvima, gde moj tata radi kao učitelj.

Na koledžu Betikama dečje odeljenje brine se za decu i organizuje im različite programe koji pomažu da naši životi prate korake našeg velikog učitelja – Isusa – našeg Gospoda, vodiča, kapetana i prijatelja.

Od svih dana u sedmici najviše volim subotu jer tada rano ujutro, deca zajedno sa učiteljima idu u obližnji komšiluk i govorimo Isusu drugoj deci.

Dupla porcija blagoslova

Volim deci da pričam priče iz knjige *Moj biblijski prijatelj*. Kada vidim kako uživaju u pričama, pesmama i molitvi, shvatam da ja primam duplu porciju blagoslova za one koji drže subotu svetom.

Kada smo prvi put otišli na ovo mesto imali smo samo šestoro dece i naše bogoslužjenje smo imali pod senkom palme. Molili smo se sa njima, pevali pesme i pričali biblijske priče. Deca su bila tako uzbudena i želela su da još više nauče o Isusu. Svake subote naša mala grupa bi se sastajala i svaki put bismo videli da dolazi do povećanja broja dece koja dolaze. Sada imamo najmanje šesnaestoro dece (češće više) sa nekoliko roditelja.

Bilijarska koliba

Sve je bilo odlično do pre neku subotu. Kada smo došli do našeg mesta, jedno od dece nam je reklo da ne treba više da držimo bogoslužjenje na otvorenom, već da pređemo u bilijarsku kolibu koja pripada ocu tog deteta.

Kada smo stigli u bilijarsku kolibu zatekli smo pijanice koje su ležale na podu još od prethodne noći, ali vlasnik je rekao da je sve u redu. Onda je počeo da ih budi. Kada su se napokon probudili seli su sa nama na bogoslužjenje, a mi smo bili srećni što i sa njima možemo da podelimo priču o Isusu.

Od tada mi imamo bogoslužjenja u toj kolibi ne samo sa decom već i sa roditeljima koji dolaze da slušaju malu poruku koju mi iznosimo o Božjoj ljubavi i kako pevamo. Nastavljamo da se molimo da nas Bog i dalje koristi kao sudove preko kojih će deliti svoju ljubav drugoj deci da i oni mogu da predaju svoj život Isusu i da budu spremni za Njegov dolazak u slavi kada će okupiti svoje dragocene dragulje i dovesti ih kući. Moja iskrena želja je da budemo spremni da bismo mogli otići kući i da bismo mogli da provedemo celu večnost sa Njim.

Činjenice:

- Solomonska Ostrva nalaze se između Papue Nove Gvineje i Fidžija. Sačinjena su od 30 ostrva, većina njih su ostrva atols (ostrva načinjena od koralja). Zato što se nalaze blizu

ekvatora, ostrva su topla i vlažna. Glavna među njima su vulkanskog porekla.

- Glavni jezik je engleski, ali ima oko 80 lokalnih jezika, uključujući i pidžin, koji se koristi širom zemlje. Samo polovina stanovništva zna da čita.
- Većina ljudi koja živi na Solomonskim Ostrvima potiče od Melansijana i njihov život uglavnom zavise od pecanja i rada na farmi.

AKTIVNOSTI

Palusami

Ovaj recept je kombinacija dva najpopularnija sastojka na Južnom Pacifiku: lišće taro i kokosovo mleko. Ovo jelo se služi duž ostrva Južnog Pacifika.

30–40 mladog lišća taro (kao zamenu možete koristiti lišće spanaća)

- 3,5 l kokosovog mleka
- 1 šolja vode
- 1 srednji luk, isečen
- 1 gluten, prženi (ako želite)

Uputstvo za pripremu:

1. Odaberite mlado lišće taro. Operi ga i veliko lišće podeli napola, da bude prečnika oko 20 cm. Malo lišće možete koristiti celo. Potrebno je 10 listova za svaki palusam. Ako koristite lišće od spanaća, možda ćete morati da dodate koji list više za svaki palusam.
2. Stavite kokosovo mleko i vodu u veću činiju, stavite i soli po ukusu, i promešajte.
3. Formirajte čašu od lišća taro tako što ćete ga staviti na svoj dlan i nežno saviti prste. Drugi list stavite nasuprot prvom, zatim sledeći opet nasuprot drugom itd., tako da tečnost ne može da iscuri. Upotrebite oko 8 listova za svaku čašu od lišća.
4. Dodajte krupno sečen luk i gluten (po želji).

5. Dodajte oko dve kašičice kokosovog mleka u čašu taro.
6. Pažljivo savijajte lišće tako da napravite lopticu, pažljivo je umotajte u foliju. Dobro zatvorite folijom kako bi tečnost ostala unutra.
7. Svaku taro lopticu stavite da se peče otprilike 45 minuta, ili dok lišće ne omekša. Ili stavite loptice u proključalu vodu, i držite ih tu 45–60 minuta. Pazite kada kuvate da vam se loptice ne odmotaju.
8. Servirati sa kuvanim krompirom, slatkim krompirom, rižom ili kasavom.

Pozivanje, prvi deo Solomonska Ostrva

Dejan

Dejan ide u školu gde idu i njegovi rođaci. Oni često pričaju o predivnim stvarima koje rade na nekakvom sastanku koji se zove subotnja škola. Svake subote idu u tu subotnju školu u njihovoj crkvi, gde pevaju mnogo pesama, slušaju uzbudljive misionske priče, uče biblijske priče, i razne kreativne stvari isplanirane posebno za decu. Sve je to jako zanimljivo zvučalo Dejanu, i jednoga dana je odlučio da poseti svoje rođake u subotnjoj školi.

Poseta subotnjoj školi

Kada je Dejan prvi put došao u subotnju školu bio je malo stidljiv, ali je bio srećan što je video svoje rođake i još nekoliko poznatih prijatelja iz škole. Oni su se svi iznenadili i obradovali kada su ga videli, tako da se Dejan uskoro osećao kao kod kuće. Uživao je u pesmama, pričama i kreativnim radovima i želeo je da se vrati i sledeće sedmice. Obradovao se što su deca imala i svoje posebno mesto pod imenom *Zaklon za jaganjce* (Lamb shelter), gde su mogli da se sastaju svake sedmice bez straha od toga da li će pasti kiša ili ne.

Dejan je nastavio da dolazi u subotnju školu iz sedmice u sedmicu. Pričao je sve o ovome svom mlađem bratu Rajanu, tako da su obojica počeli da dolaze svake subote. Veoma su uživali, pa su želeli da

i njihovi roditelji dođu i iskuse isto što i oni. Mnogi roditelji dolaze u subotnju školu sa svojom decom, i Dejan i Rajan su odlučili da će pozvati svoje roditelje.

Njihovi roditelji

Njihov otac je rastao kao adventista, ali je napustio crkvu nakon što su se njegovi roditelji rastali. Sada je radio u kancelariji kao ministar Solomonskih Ostrva i imao je mnogo važnih prijatelja. Često je imao mnogo posla, pa je radio i subotom, i iako je bio srećan što njegovi sinovi idu u crkvu, on nije želeo da im se pridruži. Takođe je provodio mnogo vremena sa svojim drugarima pijući alkohol.

Dejanova i Rajanova mama nije išla ni u jednu crkvu do sada. Dok je slušala svoje dečake kako joj pričaju o tome šta rade u subotnjoj školi, polako se zainteresovala da sazna više. Na kraju, odlučila je da će te sedmice otići sa njima.

Nastaviće se...

Misionski kutak

- Većina žitelja Solomonskih Ostrva tvrdi da su hrišćani, ali neki slede kultove, grupe koje predvode stranci u nadi da će im to pomoći da se obogate.
- Više od 561.000 ljudi živi na ovim ostrvima, skoro 47.000 su adventisti, što znači da je svaki 12. adventista.
- Iako crkva ima mnogo članova, i dalje je siromašna, i imaju samo jedno sklonište za decu u celoj zemlji. Deca koja nemaju sklonište moraju da sede ispod drveta ili na otvorenom dok traje subotnja škola, izviđači i drugi dečji sastanci. Deo ovog trinaestog subotnjeg dara pomoći će da se u ovom regionu izgrade skloništa za decu.

Aktivnost

Tropsko voćno uživanje

Palme kokosa, drvo banane, i drvo mango uspevaju u Južnom Pacifiku. Uživajte u ukusu ovih kombinacija.

4 oljuštena manga (ili dve konzerve ananasa)

4 šolje iseckanog kokosa

8 oljuštenih banana

Iseći voće na veću parčad, promešati ih i jesti ih hladne.

Pozivanje, drugi deo Solomonska Ostrva

Dejan

Pregled prethodne priče: Dejan i njegov mlađi brat, Rajan, sa svojim roditeljima žive na Solomonskim Ostrvima. Dejanov tata je nekada bio adventista, ali je napustio crkvu. Dejan je počeo da pohađa subotnju školu sa svojim rođacima i jako mu se dopalo što je pozvao i svog brata i majku.

Kada su u subotu stigli do dečjeg skloništa, Dejanova i Rajanova majka je bila oduševljena. Učionica je bila uređena prema starosnoj grupi dece i svaka prostorija je bila lepo ukrašena. Program je bio organizovan i zanimljiv. Mogla je da vidi da su učitelji veoma dobro pripremili biblijsku priču i shvatila je zbog čega su se njeni dečaci radovali svake sedmice.

Dečaci su bili još srećniji kada je njihova majka rekla da će ponovo ići sa njima u subotu. Tako su jedno vreme dolazili samo u subotnju školu, dok Dejan nije rekao: „Mama, zašto ne bismo išli i na propoved?” Tako da su počeli da idu u crkvu i stvarno im se dopalo.

Molitva za oca

Posle šest meseci, njihova majka je odlučila da se krsti i postane adventista. Dejan i Rajan su bili veoma srećni. Sada su se njih troje počeli moliti za oca. Dok su se molili, nastavljali su da ga mole da prestane da pije alkohol i da pođe sa njima u crkvu. Otac je primetio da se njegova porodica promenila – izgledali su mnogo srećnije.

Konačno, jedne subote, rekao je svojoj porodici da će ići sa njima u crkvu. Dejan, Rajan i njihova majka su bili oduševljeni. Prestao je da pije alkohol i prestao je da radi subotom. Zatim se i krstio.

Vođe u crkvi

Ovo je bilo pre godinu dana. Sada je Dejan izviđač, a njegov tata je vođa izviđača. Rajan je u klubu adventista koji vodi njihova majka. Ona kaže: „Jako se radujemo crkvenom programu koji nas je zbližio – naročito se radujemo kampovanju!”

Rajan i Dejan su veoma srećni što sada njihova porodica zajedno razgovara. Vole da razmenjuju svoja mišljenja, osećanja i srećne trenutke – i uvek razgovaraju o odlasku u crkvu kao porodica!

Dejan je jako srećan što je pozvao zvog brata, mamu i tatu da zajedno sa njim nauče više o Isusu i Njegovoj reči, Bibliji. Srećan je što adventistička crkva u njegovoj blizini ima i sklonište za decu.

I ti možeš pomoći dečacima i devojčicama na Solomonskim Ostrvima i drugim Južnopacifičkim ostrvima da imaju svoje sklonište za decu tako što ćeš doneti svoj dar trinaeste subote.

Hvala!

Činjenice

- Glavni grad Solomonskih ostrva je Honijara, koja se nalazi na ostrvu Guadal kanal.
- Valuta koj se ovde koristi je dolar Solomonskih Ostrva. Ova ostrva su postala nezavisna 7. jula 1978.
- Postoje samo dva godišnja doba, kišna i sušna. Kišna sezona počinje od novembra i traje do aprila.
- Kada ljudi sa Solomonskih Ostrva usred razgovora podignu svoje obrve, to znači *da*.

Aktivnosti

Šta je ostrvo?

Država Solomonska Ostrva sačinjena je od skoro 1.000 ostrva. Ostrvo je zapravo vrh planine koji viri iz okeana. Neka ostrva su nekada bili vulkani. Njihova površina je prekrivena pod ostrim uglovima nekim rastinjem i drvećem. Tu se nalaze neka od najlepših ostrva na svetu.

Neka ostrva su ravna i jedva vire iz vode. Ta ravna ostrva se nazivaju ostrva atols. Oni su nastali od ostatka planine koja se raspala u moru, ostavljajući iza sebe male komade zemlje iznad površine vode.

Koralni grebeni i lagune

Tople plitke vode oko ostrva Južnog Pacifika dom su različitim vrstama biljaka i životinja. Najbitniji su koralni, male životinjice okeana koje žive u ogromnim kolonijama. Koral ne pliva po okeanu. On se prilepi za neki kamen ili čvrstu površinu i ostane tu ceoživot. Kada koral umre, njegovo telo postaje čvrsto kao kamen. Drugi koralni se kače za skelete umrlih koralni i tu ostaju dok ne umru. I tako za hiljadu godina dobijemo greben. Koralni greben može toliko da poraste da izađe na površinu okeana.

Koralni grebeni imaju mnogo mesta za sakrivanje za raznobojne ribe i vodeno bilje. Jako je zabavno istraživati ih. Ali za ljude koji žive na ovim ostrvima, ovi koralni grebeni su još bitniji. Oni su barijera koja štiti njihovo ostrvo od okeanskih talasa. Takođe, mirna voda koja je kod grebena daje ostrvljanima mogućnost da pecaju i da se kupaju.

Deca iz Nigaletaja Solomonska Ostrva

Sara i Irina

Solomonska Ostrva su država koju čini nekoliko manjih ostrva na Južnom Pacifiku. Ponekad jako pada kiša, a ponekad se dogode i poplave.

To se dogodilo selu po imenu Nigaletaj. Odjednom, vode je bilo svuda, kao ogromna reka, sve je bilo odneseno. Mnogi ljudi su izgubili svoj dom i sve što je bilo u njima. Neki su čak izgubili i živote.

Pomažući ljudima

Adventisti sa obližnjeg sela Varamata bili su prvi koji su pomogli ovim ljudima. Bila im je potrebna hrana i odeća. Neka od dece su bila gola jer im je poplava skinula odeću.

Osim ovoga, ljudima je bilo potrebno da čuju o Isusu i Njegovoj ljubavi. Tako da su adventisti održavali i sastanak u kolibima (kućama) koje nisu odnete poplavom, i ljudi su dolazili. Na kraju sastanka, mnogi seljani su prihvatili Isusa kao svog spasitelja, uključujući i mnoga dece i mladih.

U to vreme, Adventistička crkva nije imala nikakav specijalan program za decu iz Nigaletija, tako da su se molili i razmišljali šta bi mogli da rade. Kao odgovor na njihove molitve, učitelj po imenu Brav Unikan došao je u seosku školu, i otpočeo je sa radom ogranka subotnje škole.

Subotnja škola pod tendom

Svake sedmice bi se dizala tenda ispred kuće gospodina Unikana. Mnoštvo dece je dolazilo na subotnju školu i sedelo na podu. Ali kada bi počela kiša, subotnja škola je morala da se prekine jer je pod ispod tende postajao blatnjav.

Sara ima 10 godina i ona je jedna od mnogobrojne dece koja dolaze na subotnju školu. Ona uživa da peva i brzo uči nove pesme. Naročito voli pesmu *Moj Isus, moj Isus, moj prijatelj je drag* (Sweet Jesus).

Sara takođe uživa u biblijskim pričama i jedva čeka da odgovara na postavljena pitanja na kraju. Njena omiljena priča je ona o Danilu u lavovskoj jami. Ima dva brate i dve sestre, i uživa da pomaže drugoj deci.

Irina ima 9 godina i voli da sluša uzbudljive misionске i biblijske priče. Njena omiljena priča je ona o Isusovom rođenju. Irina ima 3 brata i 3 sestre.

Roditelji koji dolaze na ogranak subotnje škole sa decom zainteresivani su da nauče nešto više. Nekolicina roditelja dolazi, većina se stide, tako da adventisti posećuju njihove domove i proučavaju sa njima.

Predivan dar

Roditelji su zadovoljni onim što deca uče, a naročito su srećni kada njihova deca prime predivne Biblije sa slikama. Jedna Biblija je data svakoj porodici. Ove Biblije je omogućio dar iz predhodnog projekta trinaeste subote.

Jedna majka je bila toliko srećna da je zaplakala kada je videla slike. Mnogi stanovnici sela ne znaju da čitaju, ali sa slikama mogu lakše da uče i da se sete priče i događaja. Sada još više meštana traži Bibliju. Oni su željni da nauče više.

Adventisti se nadaju da će moći da sagrađe sklonište za decu – sklonište za jaganjce u Nigaletaju. Oni su se molili za ovaj projekat i kupili su zemlju. Sada se raduju što će primiti deo dara trinaeste su-

bote, koji će pomoći da deca iz Nigaletaja imaju mesto na kom će čak i kada kiša pada moći da uče o Isusu. Hvala vam što ćete se setiti da ponesete svoj dar trinaeste subote.

Misionski kutak

- Misija za Solomonska Ostrva pokrenuta je 1914, a zvanično je organizovana 1950. i priznata 1964. i 2006.
- Na Solomonskim Ostrvima imamo 186 crkava.
- Solomonska Ostrva imaju 46.677 članova crkve.
- Solomonska Ostrva imaju dva adventistička fakulteta – Betikama u Honijari i Kukudu u Južnoj Provinciji.

Aktivnost

Pravljenje zidnih slika

Ukrasite svoju učionicu zidnim slikama koje sadrže ostrva Južnog mora. Sakupite turističke brošure Južnog Pacifika, ili pretražite rezultate na internetu pod „South Pacific Islands”. Da biste pomogli deci u crtanju podvodnog života, potražite stranicu <http://printablecolouringpages.co.uk/?s=under+the+sea>

Kao postolje upotrebi veliki mesarski papir ili hamer. Na jednoj polovini, nacrtajte ostrva i kokosove palme koje će deca moći da oboje. Sa druge polovine, nacrtajte horizontalnu liniju koja će deliti nebo od mora. Nacrtajte tropske ribe i talese, nekoliko morskih ptica i nebo koje će deca obojiti, ili dopustite deci da oni sami nacrtaju morska stvorenja.

Možete da napravite šablone palmi i brvnara tako da deca mogu da ih precrtaju na zelenom i smeđem hamer-papiru i onda mogu da ih zalepe na zidnu sliku.

Rana ptica

Papua Nova Gvineja

Helena

Helena je bila jedina devojčica u porodici sa četvero braće. Njen tata je bio rimokatolik, a njena mama je poticala iz adventističkog okruženja, ali nije išla u crkvu.

Helena je imala 13 godina i bila je veoma religijski nastrojena, redovno je išla sa svojim ocem u katoličku crkvu. Kod kuće je imala mali kip Marije kako drži bebu Isusa. Posebno je pazila da se uvek pomoli Mariji i da se ispoveda svešteniku.

Jednog dana Helenu je pozvala tetka da bude kod nje preko vikenda. Helena je bila uzbuđena što će provesti sa tetkom nekoliko dana. U subotu ju je njena tetka pozvala da idu zajedno u crkvu. Helena je pomislila da je malo čudno što ide subotom ujutro u crkvu, ali se složila i pošla sa tetkom.

Kada je Helena ušla u crkvu, iznenadila se jer nije videla sveće ni kipove. Ali bilo je mnogo dece i mladih ljudi, i svi su izgledali srećni zbog toga što je ona tu. Heleni se dopalo pevanje, priče i druge subotnoškolske aktivnosti, uživala je i u propovedi. Nikada pre nije videla da neko koristi Bibliju kao taj propovednik. Helena je zajedno sa svojom tetkom pratila tekstove iz Biblije.

Popodne je bila pozvana na izviđače. Iznenadila se koliko ima izviđača! Čula je o svim zanimljivim aktivnostima koje su radili, kao što su: kampovanje, pešačenje, učenje da vezuju čvor, učenje o davanju prve pomoći, čak su učili i kako da održe propoved!

Helena je stvarno uživala u vremenu koje je provela sa tetkom, decom i mladima iz crkve. Odlučila je da će opet posetiti adventističku crkvu.

Kada je došla kući, sklonila je male kipove Marije. Onda je odlučila da će svoje grehe priznati samo Bogu, a ne da ide kod sveštenika.

Helena je počela redovno da dolazi u crkvu njene tetke, i pridružila se izviđačima. Iako joj niko ništa nije rekao, ona je odlučila da više neće nositi nakit.

Svake subote ujutro, Helena pređe 1,6 km do autobuske stanice. Onda je on odveze do mesta gde preseda u drugi autobus, i onda kada

izađe iz tog drugog autobusa prepešači još 1,6 km do crkve. I uvek stigne ranije na subotnju školu.

Nekada je Helena ovaj put prelazila sama, ali joj se sada pridružila mama sa mlađim bratom. Ponekad u crkvu dođe i Helenin tata.

Helena je jako srećna što ju je tetka pozvala da sa njom ide u adventističku crkvu i jako joj je drago što sada dolazi i njena porodica.

Da li si nekada pozvao nekog da dođe sa tobom u subotnju školu? Možda nekog prijatelja, ili suseda ili rođaka? Pomoli se Isusu da ti pokaže koga danas da pozoveš?

Činjenice

- Papua Nova Gvineja je planinsko ostrvo. Glavno ostrvo leži omdah do severne Australije. Vrh Australije direktno ukazuje na Papuu Novu Gvineju, koja deli ostrvo Nove Gvineje sa Papuom, provincijom Indonezije.
- Oko 7,3 miliona ljudi živi u Papui Novoj Gvineji. Iako je većina stanovništva moderna, mnogi ljudi i dalje žive u malim selima na planinama. Iako mogu da vide selo na drugom planinskom visu, potrebno im je oko dan hoda da dođu do njih i veoma je verovatno da neće pričati istim dijalektom. U Papui Novoj Gvineji govori se preko 700 različitih jezika i dijalekata.

Aktivnost

Jezici pidžin

Mnoge reči na pidžin jeziku zvuče slično engleskom jeziku. Pitaj decu šta oni misle da reč znači kada izgovoriš jednu od njih.

Samoglasnici su: *ah* (i čita se kao *ah*), *ai* (čita se kao *haj*), *ao* (čita se kao *aut*), *eh* (čita se kao *bet*), *ee* (čita se kao *bi*), *ih* (čita se kao *him*), *oh* (čita se kao *oh*) i *oo* (čita se kao *but*).

Dobro jutro!	MOH – ning
Dobro veče!	AH – pee – noon
da	Yes

ne	noh-gaht
Molim!	plees
Hvala!	tehnk-yoo
dete	PEE-kihn-nee-nee

Pomaganje ljudima Papua Nova Gvineja

Kelton

Zovem se Kelton, i živim u gradu Lae, u Papua Novoj Gvineji. Imam 5 godina i jako volim da idem u subotnju školu. Takođe, volim da pomažem ljudima.

Jednoga dana sam šetao ulicom blizu naše kuće sa mojim tatom i rođakom. Dok smo hodali, videli smo slepog čoveka kako stoji pored puta i traži novac. Jako mi ga je bilo žao, pa sam mu prišao i rekao da mi ga je žao, ali nisam imao novca da mu dam, tako da sam pitao tatu da li mu može on dati nešto novca. Tata me je pitao: „Da imaš novca, šta bi radio sa njima?“ Rekao sam mu da bih ga dao ovom slepom čoveku.

Tata mi je dao 5 kina (to je novac u našoj zemlji). Onda sam otišao do slepog čoveka i uhvatio ga za ruku. Čovek je bio jako začuđen, pa mi se nasmešio. Zatim sam mu dao 5 kina. Bio je stvarno srećan, a i ja sam bio srećan.

Pokazivanje Božje ljubavi

U Papui Novoj Gvineji može biti veoma vruće. Ponekad, nedaleko od mog doma, ljudi rade na putu, pa jako ožedne. Moja porodica i ja volimo da im odnesemo vodu dok prave put. Uvek se obraduju kada dobiju finu hladnu vodu.

Ponekad subotom uveče, mama i ja odemo u područje grada Lea gde ima mnogo žena koje stoje naokolo. One su gladne, tako da im mi poneseemo hranu. Takođe im dajemo i knjige o Isusu i ja uživam da za njih pravim čestitke koje im govore o Isusovoj ljubavi. Ponekad neke

od ovih žena plaču kada im damo ove stvari jer su srećne što znaju da je nama stalo do njih.

Jedna od mojih omiljenih stvari koje radim sa porodicom jeste poseta deci u bolnici. Ponesemo im hranu, sendviče i banane. Pevamo im. Deca stvarno vole kada ih posetimo.

Roditelji mi kažu da jednoga dana kada Isus dođe, neće više biti tuge ni bolesti ili problema koje deca imaju zbog nedostatka odeće i hrane. Ali dok Isus ne dođe, mi treba da pomognemo ljudima i da im pričamo o Isusu.

Potreban je Zaklon za jaganjce (skloništa za decu)

Na Papui Novoj Gvineji mnogo dece voli da dolazi subotom na subotnju školu. Više od polovine adventista na Papui Novoj Gvineji su deca i mladi. Ali na mnogim mestima deca jednostavno sede ispod drveća za vreme subotnje škole. To je u redu kada ne pada kiša, ali kada pada kiša, postaje veoma blatnjavo i onda moramo da uđemo u crkvu i sedimo sa roditeljima.

Nekoliko adventističkih crkvi ima mesto koje se zove „Zaklon za jaganjce”, gde se deca okupljaju za subotnju školu, izviđače i druge aktivnosti. Zaista nam je potrebno više takvih zaklona za decu ovde u Papui Novoj Gvineji. Deo dara ove trinaeste subote pomoći će da se kod nas sagradi još ovakvih zaklona. Hvala vam mnogo što nam pomažete da sagradimo mesto u kome ćemo moći da se okupljamo i učimo više o Isusu.

Misionski kutak

- Unija misije za Papuu Novu Gvineju (PNGUM) ustanovljena je 1949. i reorganizovana 1953. i 1972.
- PNGUM ima 24.205 članova Adventističke crkve i to je rangira u najbrojniju u regionu Južnopacifičke divizije.
- U okviru PNGUM-a imamo 926 crkava i 2.852 grupe.

Aktivnosti

Pevaj na jeziku pidžin

Znam da Isus voli me

Samoglasnici su: *ah* (i čita se kao *ah*), *ai* (čita se kao *haj*), *ao* (čita se kao *aut*), *eh* (čita se kao *bet*), *ee* (čita se kao *bi*), *ih* (čita se kao *him*), *oh* (čita se kao *oh*) i *oo* (čita se kao *but*).

Jee sahs ehm ee prehn b'long mee

Lihk lihk meh ree nah mahn kee

Ehm ee strong nah mee noh gaht

Ehm ee nahp long raos ihm sihn

Goot peh lah jee sahs

Goot peh lah jee sahs

Goot peh lah jee sahs

Jee sahs ee prehn b'long mee.

Andeli su stvarni Papua Nova Gvineja

Izrael i Lauri

Izrael i Lauri su braća. Oni žive sa svojim roditeljima na visoravni Papue Nove Gvineje. Kao i većina malih dečaka, Izrael i Lauri vole da se igraju, i ponekad prave nestašluke. Ponekad Izrael pobegne kući za vreme odmora u školi da bi se igrao sa Laurijem, a ponekad se braća iskradu i odu u porodičnu baštu i kidaju banane. Ponekad kada ih roditelji zamole da donesu kantu vode sa bunara ili da oljušte kokos, ili bilo šta drugo, oni to ne urade, već pobegnju u igru.

Izrael i Lauri vole da ide na subotnju školu i da pevaju pesme o Isusovoj ljubavi, ali ponekad im je teško da shvate da treba da poslušaju mamu ili tatu, kao što treba da slušaju Boga. Kada su dečaci neposlušni, njihovi roditelji ih kazne. Dečacima bi bilo žao, ali im je jako teško da se sete da poslušaju.

Jasno svetlo

Jednoga dana Izrael i Lauri su bili van kuće da se igraju. Od voća i grana su pravili kamione i autobuse. Pronašli su neko malo okruglo voće i stavili su kratku granu kroz njih da dobiju točkove. Zatim bi podelili duži štap i vezali ga za osovину i tako bi dobili volan. Dečaci su se zabavljali dok su gurali ove kamione.

Iznenada je Lauri video jasnu svetlost iza svog starijeg brata. Ta svetlost je bila jača od dnevnog svetla, i Lauri je morao da zakloni svoje oči od nje. Lauri je uzeo dah i stajao je mirno. Oči su mu se raširile i rekao je: „Izraele, anđeo stoji iza tebe!”

Kada je Izrael pogledao, i njegove oči su se raširile. Jer je on video da jedan anđeo stoji i pored Laurija. Anđeo je raširio krila kao da je štitio Laurija.

To je Anđeo!

Izrael je skočio na svoje noge i rekao je: „Lauri i iza tebe je anđeo!” Braća su nastavila da gledaju u anđelje ne usuđujući se da se pomere. Anđeli su se smešili dečacima, nisu bili ni tužni ni namršteni. Braća nisu bila uplašena, ali nisu govorila. Samo su tako stajali u neverici gledajući u ono što je ispred njih.

A onda, kao da im je neko viknuo, braća su potrčala do kuće da ispričaju svojim roditeljima šta su videli. „Mama, tata, brzo dođite! Naši anđeli stoje ispred! Videli smo anđele!”

Mama i tata su se nasmešili i rekli: „Anđeli su vas verovatno čuvali dok ste se igrali. Možda je Bog poslao svoje anđele da vam kaže da se On brine za vas i da vas voli. Čak i kada ne vidite svoje anđele, oni vas paze.”

Izrael i Lauri su potrčali do vrata, ali sjajnih anđela više nije bilo. Samo je dnevno svetlo obasjavalo porodično dvorište.

Zauvek promenjeni

Od toga dana Izrael i Lauri su se promenili. Oni su se nekada tukli i govorili jedan drugome ružne reči koje su čuli od drugih ljudi. Ali sada, oni više ne govore ružne reči, i ako su kušani da se potuku, sete se da ih anđeli gledaju i paze.

Izrael i Lauri ponekad zaborave nešto što ih roditelje zamole. Ali su njihovi roditelji videli promenu u njima od dana kada su videli svoje anđele.

Izrael voli da priča svojim drugovima kako je video svog anđela. Kada im priča taj događaj on im kaže: „Anđeli se brinu za nas. Oni nam pokazuju da nas Bog voli.”

Dečaci i devojčice, svako od nas ima anđela koji ga pazi i štiti, baš kao što to rade i Izraelov i Larijev anđeo. Možda nikada nećeš videti svog anđela, ali možeš biti siguran da je on tu, jer nam Biblija to kaže: „Jer anđelima svojim zapovijeda za tebe da te čuvaju po svijem putovima tvojim.” (Psalam 91,11)

Misionski kutak

- Južno acifička divizija ima oko 425.000 adventista. Što znači da je svaki 90. adventista. Ali većina ovih adventista živi na Papui Novoj Gvineji, gde je svaki 31. adventista.
- Ali ipak stotine malih sakrivenih sela u planinama i hiljade ljudi hoda ulicama velikih gradova i još uvek ne znaju da ih Isus voli i da je umro za njih. Hiljade ljudi i dalje obožavaju bogove od drveta i kamena ili bogova koje ne vide ali ih se plaše.
- Posetite naš sajt da biste pogledali neke od predivnih snimaka sa Papua Nove Gvineje za ovo tromesečje. <http://www.subotnaskola.org/>

AKTIVNOSTI

Brojite na jeziku pidžin.

Ljudi na ostrvima Južnog Pacifika govore naki oblik ovog jezika.

Brojevi

jedan

dva

tri

Nahm-bahs

wahn

too

tree

četiri	foh-ah
pet	faiv
šest	see-kees
sedam	seh-ven
osam	eht
devet	nain
deset	tehn

Neočekivana crkva Papua Nova Gvineja

Dorkas

Dorkas živi u selu na planinama istočnog dela Papue Nove Gvineje. (Pokušajte na karti da pronađete Morsbi i onda pratite severoistočno u srce poluostrva da biste pokazali gde Dorkas živi.) Dok je bila na kampu prošle godine, došla je do jedne ideje.

Na kampu je bilo jako zabavno. Vođe su učile decu raznim biblijskim pričama i novim pesmama, a imali su i kreativne radionice. Svakog dana deca bi primila karticu sa novim biblijskim tekstom koji je trebalo da nauče. I tako jednog dana dok je Dorkas držala svoju karticu sa biblijskim tekstom, sinula joj je ideja.

Kada se vratila kući, pitala je oca da joj pomogne da naprave kartice sa biblijskim tekstom koje će moći da podeli prijateljima u školi. Zatim je pozvala svoje dve najbolje drugarice da se nađu posle časa.

„Donela sam vam nešto”, rekla je Dorkas. „To je biblijski tekst. Hajde da se nađemo za vreme pauze, pa da ih zajedno naučimo.” Devojčice su prihvatile kartice, koje su bile lepo ukrašene, i složile su se da će naučiti tekst. Ali kada su se sledećeg dana sastale, devojčice su imale iznenađenje za Dorkas.

Neočekivano iznenađenje

Sledećeg jutra Dorkasine drugarice su se sa njom sastale na igralištu. Ali umesto dve devojčice, desetoro dece je došlo za vreme odmora. Svi su oni želeli biblijske kartice i svi su se dogovorili da će naučiti

tekst iz Biblije. Dorkas je bila zadivljena što je toliko dece želelo da nauči Božju reč. Bilo joj je potrebno još biblijskih kartica.

Dorkas je svakom detetu dala kraticu i pozvala ih da dođu sledećeg dana da vežbaju tekstove.

Svakog dana je sve više dece dolazilo kod Korkas tokom pauze. Za dve sedmice dvadesetoro dece je učilo Biblijske tekstove tokom pauze u školi. To je bila velika grupa!

Dorkasin biblijski klub

Kada je Dorkas rekla svojoj mami koliko dece dolazi, majka joj je predložila da počnu da se okupljaju u porodičnoj kući gde je bilo hladno i suvo. (Kuće u vrelom delu Papue Nove Gvineje se često prave na štulama kako bi uhvatile malo povetarca. Prostor ispod kuće je savršeno mesto za sastanak.)

Dorkas je pozvala svoje prijatelje kod nje kući u sredu i petak uveče. Svih dvadesetoro dece je došlo i oni su pozvali svoje prijatelje. „Mama i ja smo isplanirale program za decu”, kaže Dorkas. „Pevali smo i pričali im biblijske priče, i radili smo neke od kreativnih radionica koje smo radili na letnjem kampu. Grupa je nastavila da raste.”

Šest meseci nakon što je Dorkas otpočela biblijsku grupu, 100 dece i neki od roditelja su dolazili na sastanke kod Dorkas sredom i petkom. A oko pedesetak ljudi je počelo da dolazi na subotnju školu i bogosluženje. Dorkas planira da ima sa svojom grupom redovnu subotnju školu, a njeni roditelji joj pomažu da održi bogosluženje.

Nova crkva

Jednog dana Dorkasini roditelji su joj rekli da je nekoliko mladih ljudi predalo svoje srce Isusu, a njih petoro je želelo da se krsti. Kako je to bila dobra vest!

„Zaista me čini srećnom to što znam da je nešto što sam ja uradila pomoglo drugima da nauče o Isusu”, kaže Dorkas. „Većina mojih prijatelja nema Bibliju i ne znaju biblijske tekstove. Ja želim da im pomognem da nauče biblijske tekstove i da upoznaju Isusa kao i ja.”

Samo zato što je Dorkas dopustila da je Bog vodi, potpuno nova crkva se razvila u njenom selu. Mi možemo da uradimo velike stvari za Boga ako dopustimo da nam Isus da ideje. I mi možemo pomoći Dorkas i drugim ljudima na ostrvima Južnog pacifika da nauče o

Bogu. Deo našeg trinaestog dara će pomoći da se izgrade deci *Zaklioni za jaganjce*, gde će se sastajati i imati ogranak subotnje škole, izviđače i druge sastanke za decu.

Činjenice

- Ostrvo Nova Gvineja je dobilo ime po Gvineji, državi u Africi.
- Paupa Nova Gvineja je jedno od retkih mesta koja leži na ekvatoru, a na njenim visinama se može iskusiti i sneg.
- Sve do 1933. nacionalna valuta je bila školjka. Nakon toga promenili su je u kinu.

Aktivnosti

Recept sa Papue Nove Gvineje

Kau kau (pljeskavice od slatkog krompira)

Kau kau je beli slatki krompir, ali možete koristiti i narandžasti.

4 srednja slatka krompira, iseckati začiniti po ukusu

4 kom. mladog luka (ili jedan srednji luk), iseći na kockice prezle
3–4 jajeta umućena ulje za prženje

Sve sastojke pomešajte i posolite ili dodajte začim po ukusu. Pljeskavice od krompira staviti u prezle. Pržiti u maloj količini ulja dok ne postanu zlatne boje. Servirati dok je vruće.

Misterija šibica

Fidži

Džon

Bio je hladan i kišovit petak. Majka je očistila kuću i spremila hranu za subotu. Otac je stigao sa posla i zatražio je da popije nešto toplo da se zagreje. Majka je sipala malo vode u šerpicu i stavila je na plotnu, zatim je krenula da uzme šibice da bi plotnu upalila. Ali kada je otvorila kutiju, otkrila je da je bila prazna. Otvorila je špajz da bi uzela

drugu kutiju šibica, ali nje nije bilo. Sve je pretražila, ali nigde nije mogla da pronađe šibice.

Majka je razmišljala da pošalje nekog od dece do male prodavnice da kupi šibice, ali se ubrzo setila da je najbliža prodavnica zatvorena jer će uskoro početi subota. Najbliža prodavnica koja je bila otvorena je bila udaljena oko 1,6 km i bilo je prekasno da dete ode u prodavnicu i kupi šibice.

Majka je bila žalosna što ne može da ocu pripremi topli napitak.

Nedugo zatim, porodica je sela da otpočne subotu sa pesmom. Zatim su jeli svoj obrok za petak večer koji se uglavnom sastojao od keksa i voća. Majka je bila srećna što je mogla sve da skuva pre nego joj je ponestalo šibica.

Četvorogodišnji Džon je video svoju majku kako traži šibice. Nakon večere je pitao mamu: „Da li se možemo moliti za šibice?”

Majka je bila iznenađena, ali je rekla: „Naravno.” Majka je znala da Džon voli da se moli, i često je molio mamu da se zajedno mole, čak i oko malih stvari.

Džon je sklopio ruke i jako zažmurio. Zatim se pomolio: „Dragi Isuse, hvala ti na Tvojoj ljubavi. Molim Te nam daj jednu šibicu da bismo imali toplo mleko sutra ujutro za doručak. Amin.”

Majka se nasmešila što se njen sin molio samo za jednu šibicu – i što je bio zabrinut za svoj stomacić. Jako ga je zagrlila i rekla mu je da je vreme za krevet.

Misteriozna šibica

Rano ujutro u subotu majka se probudila. Mogla je da čuje predivne ptičje pesme koje dočekuju jutro. A zatim je čula da se otvaraju vrata od kuće.

„Ko je to?”, pitala je.

„Ja sam.” Mama je prepoznala Džonov glas. Bila je iznenađena što je Džon ustao tako rano. Obično on nije voleo da ustaje iz kreveta. Ali zašto je otvorio vrata? Ustala je da vidi šta se događa.

Pronašla je Džona kako stoji u dnevnoj sobi držeći malu belu kutiju. „Probudio sam se rano i želeo sam da vidim da li nam je Bog ostavio šibicu”, rekao je Džon. „Nije bilo nijedne na bifeu, pa sam otvorio vrata. Ovo sam pronašao između vrata i komarnika.” Pokazao

je kutiju koju je držao u svojim malim rukama. „To su šibice”, rekao je. „Mislim da ih je anđeo doneo tokom noći.”

Kutija je bila iste veličine kao ona koju je majka koristila. Ali umesto da je na kutiji nacrtan veliki crveni cvet, ova kutija je bila čisto bela. Čak je i mesto gde se pali šibica bilo belo. Majka je otvorila kutiju za šibice. I šibice unutar kutije su bile takođe bele, ne kao one što se kupuju u prodavnici. Čak im je i vrh bio srebrnkasto beo. Majka nikada ranije nije videla ovakve šibice.

„Anđeli su doneli šibice, mama”, uzbuđeno je rekao Džon. „Hajde Isusu da kažemo hvala što nam je poslao šibice!” Majka i Džon su kleknuli i zahvalili se Bogu što je odgovorio na molitvu malog dečaka za tako jednostavnu stvar kao što je šibica.

Dok su majka i Džon ustajali Džon je upitao: „Mama, kad možemo da jedmo? Ja sam gladan.”

Majka je uzela šibicu iz kutije i upalila ringlu. Uskoro je mleko bilo toplo, i porodica je mogla da jede.

Šibice i kutija za šibice su nestali, ali Džon i njegova mama se sećaju čuda sa šibicama, i idalje im oko srca bude toplo kada se sete da čak i najmanje i najjednostavnije stvari koje zatražimo od Boga u molitvi dolaze do Njegovog uha.

Činjenice

- Fidži je nacija koju sačinjavaju 800 ostrva sa populacijom preko 881.000. Većina žitelja živi na dva najveća ostrva.
- Oko polovine populacije su fidžijskog porekla, a druga polovina je indijskog porekla. Iako se većina stanovništva sa Fidžija naziva hrišćanima, većina Indijaca se čvrsto drži svoje tradicije i religije. Samo je nekolicina postala hrišćanska.
- Skoro 25.000 adventista živi na Fidžiju, što znači da je svaki 35. adventista.

Aktivnost

Fidži salata

2 velike šargarepe, iseckane

½ struganog kokosa (1 šolja struganog kokosa)

250 gr kikirikija u konzervi, neslanog (ili slani stavite u vodu, da više ne bude slan)

500 gr suvog grožđda

1 šolja svežeg ananasa ili iz konzerve, iseckati na komadiće

2 šolje iseckane zelene salate

Prvo pomešajte prvih pet sastojaka i servirajte na listu zelene salate.

Molitva za roditelje

Fidži

Tema i Tonja

Tema i Tonja žive sa svojim roditeljima i malim bratom Muom, u selu blizu mora na velikom ostrvu Fidži. (Pokažite Fidži na karti.) Njihova kuća je sagrađena od drveta i nalazi se iznad tla da bi sprečili uništenje od poplava tokom kišnih sezona. Sestre vole da igraju *pani*, igru sličnu dažbolu, i vole da jedu kuvanu ribu u kokosovom mleku.

Od malena su ih Bu (baka) i Nau (deka) vodili u subotnju školu. I kada je Mua porastao, počeli su da vode i njega. Deca su jako uživala u subtonjoj školi, naročito su voleli pevanje i biblijske priče. Često bi stizali u crkvu na vreme za posebne molitve i bogoslužjenje pre subotnje škole. To je vreme kada svako može da podeli svoj molitveni zahtev i zahvalnost sa crkvenim članovima. Tonja i Tema često pitaju vernike da se mole da i njihovi roditelji počnu da dolaze u crkvu.

Molim te, dođi!

U subotu ujutro majka je pomagala deci da se sprema za crkvu. Spremila je za njih doručak od hleba i suvog grožđda. Ali svaki put kada bi devojčice pozvale mamu da pođe sa njima, ona bi se samo nasmešila i poslala ih sa Bu i Nau. Ponekad bi Bu i Nau pozivali majku da dođe u crkvu da bi bila primer deci. Ali majka bi samo odgovorila: „Možda jednog dana.”

Bu i Nau su svakog dana ohrabrivali decu da se mole za svoje roditelje. I to su i radili.

Subotnji posetioci

Jedne subote je pastor objavio da će sledeće subote biti subota za goste. Tonja i Tema su požurile kući iz crkve i pozvale svoju majku da bude njihov gost te sledeće subote. Čak je i mali brat Mua kazao „Da, mama pođi sa nama”. Njihov otac je subotom radio, tako da su deca znala da on neće doći. Svaki dan te sedmice su deca pozivala svoju majku, i konačno je majka pristala. Deca su skočila od radosti i zagrlila su jako svoju majku. Mama se samo nasmešila jer je i ona bila srećna.

U subotu ujutro deca su se lepo i brzo obukla za crkvu. Majka se obukla za crkvu takođe. Na brzinu su pojeli svoj doručak i počeli su da jure ka crkvi. Tema i Tonja su držale za ruke majku i vukle su je da požuri. Bu i Nau su ih pratili sa osmehom. Svi su bili srećni što je i mama došla u crkvu.

Deca su u crkvi sedela pored mame, Bu i Nau. Kada je bilo vreme da se predstavi gost, Tema je ustala i predstavila mamu. Njih troje su bili veoma tihi tokom crkvenog programa jer su želeli da se mama ponosi njima. Tokom propovedi Tonja je pogledala mamu i videla je suze u njenim očima. Molila se da majka sluša kako Isus govori njenom srcu.

Nakon bogoslužjenja članovi crkve su pripremili veliki zajednički ručak. Došlo je vreme da se krene kući. Tonja je držala mamu za ruku dok je mali Mua trčao. Bio je srećan. Svi su bili veoma srećni, jer je mama išla sa njima u crkvu.

Majčino iznenađenje

Tokom sedmice, deca su pozvala majku da opet ide sa njima u crkvu. I ovog puta je majka rekla da će ići sa njima. Majka je nastavila da ide u u crkvu sa svojom porodicom. A onda je jednom ona rekla propovedniku da želi da postane deo Božje porodice.

Tema i Tonja su bile oduševljene što je Bog odgovorio na njihove molitve i što je pomogao njihovoj mami da dođe Isusu. Sada se mole za oca. „Znam da će Bog progovoriti i njegovom srcu, kao što je i maminom”, rekla je Tema. „Znamo da je sve moguće ako verujemo, a mi verujemo”, kaže Tonja.

Tema i Tonja vole da budu Isusovi misionari. „To je lako”, kažu one. „Samo se molite za svoje prijatelje i kažite im koliko ih Bog voli. Onda ih pozovite na bogoslužjenje u subotu.” Možete biti misionari i tako što ćete doneti svoj dar u crkvu. Tako će više ljudi moći da čuje o Isusu.

Misionski kutak

- Misija za Fidži je pokrenuta 1889, a organizovana je 1921. Priznata je 1951, 1958 i 1965.
- U Fidžijskoj misiji imamo 159 crkava i 101 grupu vernika.
- Na kraju 2014. bilo je oko 24.732 vernika na Fidžiju.
- Adventistički fakultet Fulton se nalazi na Fidžiju.

Raditi sa Isusom Novi Zeland

Dženifer

Dženifer živi na Novom Zelandu, predivnom ostrvu istočno od Australije. (Pronađite Novi Zeland na karti.) Njena kuća gleda na okean. Dženifer uživa da drugima govori o Isusu.

Vreme za decu

Kada je imala 5 godina, njena majka i još neke žene iz crkve pokrenule su biblijski klub za decu pod nazivom Vreme za decu. Održavale su sastanke u učionici dečjeg odeljenja. Dženifer je želela da pomogne. Ali šta može da uradi dete od 5 godina? Odgovor: mnogo!

Ona je pomagala da se naprave znaci koje će kačiti po naselju i tako će pozivati decu da dođu. I pozirala je za letak koji je njena majka koristila da poziva ljude na biblijski klub – vreme za decu.

Prvo su samo četvoro dece došli, ali broj je rastao, i danas imaju preko 14 dece. Čak i neki roditelji dolaze. Oni žele da vide šta njihova deca uče.

Dženifer pomaže oko učenja dece, dok njen ujak podučava odrasle. „Ja ih učim biblijske tekstove i pričam im priče iz Biblije”, kaže

Dženifer. „Ponekad vodim pevanje i druge aktivnosti. Izmišljamo igre koje uče decu o biblijskim lekcijama. Jednom smo igrali veoma s-p-o-r-u igru „Simon Kaže”. Želeli smo da deca znaju da je ponekad potrebno vreme da znamo šta Bog želi da radimo. Bilo je zabavno, i deca su brzo pokopčala stvari.”

Dženifer voli da pomaže u klubu Vreme za decu. „Ja želim da i druga deca upoznaju Boga”, kaže ona. „Volim da radim različite stvari za ljude jer je Isus mnogo toga učinio za mene. Sav trud se isplati kada vidim da je neko predao svoj život Isusu.”

Ernest

Ernest je dolazio na program pod imenom Vreme za decu. Njegovi roditelji ga ne puštaju svake sedmice da dođe, ali on voli program i dolazi kad god može. Pre nekoliko meseci Ernest je svoje srce predao Isusu i zatražio je da dobije Bibliju. Dženiferina mama mu je poklonila Bibliju. Čak i kada ga roditelji sputavaju da dođe na Vreme za decu, on želi da dođe. Ernest i Dženifer su postali prijatelji. Dženifer se moli za njega. Ona se moli za svu decu i odrasle koji dolaze na Vreme za decu. Ona se moli i za one koji još nisu došli.

Briga o drugima je veoma bitna lekcija koju je Dženifer naučila time što je pomagala u programu Vreme za decu. Ali Isus ju je naučio i druge lekcije.

Lekcija jagnje

Dženiferina baka ima ovce, i jednog dana je jedna ovca donela na svet blizance. Nije mogla da se stara o oboje, tako da je odbacila jedno jagnje. Dženifer je pronašla malo jagnje kako leži utučeno i mirno. Umiralo je od gladi. Dženifer je uzela jagnje i odvela ga kod bake, koja je naučila decu kako da ga hrane i ugrelu. Deca su se smenjivala u hranjenju jagnjeta, koje su nazvali Tom. Uskoro je Tom postao jači tako da je mogao da živi sa drugim ovcama. Kada bi ga neko od dece pozvao, on bi odmah dotrčao do njih.

A onda jednoga dana, Dženifer je pronašla Toma kako leži u blizini ograde. Nije se pomerao. Dodirnula je Tomovo beživotno telo: „Plakala sam za njim jer sam ga volela”, rekla je Dženifer.

Dok je njen tata sahranjivao Toma, ona je razmišljala o tome koliko ga je volela. Setila se Izraelaca koji je trebalo da daju svoje najbolje jagnje

da bude žrtvovano za njihove grehe. *Koliko je to moralo da im bude teško! Mislila je Dženifer. Nikada ne bi dopustila da se Tom žrtvuje.*

Onda se setila Isusa, koji je Božje jagnje. Znao je da će morati da umre zbog greha sveta. I to je sigurno bilo teško. Ali On je to uradio zbog nas jer je to bio jedini način da nas spase. „Kada ovako razmišljam, dođe mi da nikada više ne budem neposlušna Isusu”, dodaje Dženifer. „Isus je umro za mene, i ja želim da sa Njim živim zauvek. To je još jedan razlog iz kog želim i drugima da pričam o Bogu koji ih voli.”

Mi možemo pričati našim drugarima i komšijama o tome koliko ih Bog voli, baš kao što to radi i Dženifer. A možemo doneti i naš misionarski dar u crkvu i na taj način pomoći drugima da upoznaju Božju ljubav i Isusa.

Činjenice

- Novi Zeland je predivna zemlja koja se nalazi istočno od Australije. On je sačinjen od dva velika ostrva i nekoliko manjih.
- Samo 4,5 miliona ljudi živi na Novom Zelandu, i većina živi na severnom ostrvu. Najveći grad je Okland, sa samo 1,4 miliona ljudi.
- Prvi stanovnici Novog Zelanda su bili Polinežani koji su došli sa drugih ostrva Južnog Pacifika. Danas su ovi ljudi poznati kao Maori i čine svega 14,6% stanovništva.

Aktivnosti

Salata od kivija

Kivi voće potiče iz Kine, ali ih na veliko uzgajaju na Novom Zelandu – toliko mnogo da su voću dali ime po njihovoj nacionalnoj ptici – kivi. Ovo svetlozeleno (ponekad zlatkasto) voće je omotano smeđom korom koja se ljušti. Ide jako dobro uz jagode, borovnice i jabuke. Servira se očišćeno, iseckano za decu, ponekad se od njega pravi kivi salata sa mešavinom navedenih voća. Nije mu potreban ni šećer ni šlag ni dresing.

Program trinaeste subote

Ako vaša crkva održava program trinaeste subote za odrasle:

- pripremite da im pokažete pesmicu iz ovog tromesečja na jeziku pidžin;
- prođite sa decom kroz ono što su naučili o Južnom Pacifiku dok su čitali vesti iz sveta za ovo tromesečje, neka to bude deo programa;
- pošaljite pozivnice roditeljima na kojima ćete ih obavestiti da će trinaeste subote i deca imati svoj program, i ohrabrite decu da ponesu svoj poseban dar te subote.

Ako vaša crkva ne želi da se pridružite odraslima za ovaj poseban program, onda načinite deci posebnu trinaestu subotu tako što ćete pozvati nekog gosta koji će naučiti decu nešto više o ostrvima Južnog Pacifika. Ohrabrite govornika da sa sobom ponese što više prigodnih stvari koje će pomoći deci da razumeju kulturu i izazovu ljude koji žive tamo.

Podsetite decu da ponesu svoj poseban dar trinaeste subote. Od toga napravite veliki događaj u vašoj subotnjoj školi. Izbrojite novac i kažite deci koliko ste ga sakupili za ovaj projekat. Pohvalite ih za ono što su uradili i neka znaju da će njihov dar veoma pomoći deci kao što su i oni koji žive na ostrvima Južnopacifičke divizije.

Učesnici: narator i nekoliko dece.

Rekviziti: četiri zastave (ili slike zastava) – Solomonska Ostrva, Papua Nova Gvineja, Fidži i Novi Zeland. Globus ili karta sveta.

Narator: Ovog tromesečja smo čitali o Južnopacifičkoj diviziji, i čuli smo mnoge predivne događaje sa nekoliko ostrva, uključujući Solomonska Ostrva, Papua Novu Gvineju, Fidži i Novi Zeland. Hajde da otkrijemo malo onoga što smo naučili tokom ovog tromesečja o ovom delu sveta i njegovim potrebama.

Dete 1 (drži globus ili pokazuje na karti): Pre svega, učili smo da ima mnogo ostrva na Južnom pacifiku.

Dete 2: Mnoga veća ostrva su okružena drvećem, zelenilom i planinama.

Dete 1: Ali neka ostrva su veoma mala. Ta ostrva se nazivaju atols.

Dete 2: Atols je načinjen od koralala i peska i jedva viri iz okeana.

Dete 3: Ovog tromesečja naše priče dolaze sa atolsa i ostrva u Južnom Pacifiku.

Dete 4 drži zastavu Fidžija dok narator govori.

Narator: Fidži je sačinjen od preko 800 ostrva. Više od 881.000 ljudi živi na Fidžiju, većina živi na velikim ostrvima ove zemlje. Otprilike pola populacije su Fidžani, a druga polovina su indijskog porekla. Stanovnici koji su Fidžijskog porekla se uglavnom smatraju hrišćanima dok su Indusi hinduisti – tek je nekolicina njih postala hrišćani. Skoro 25.000 advenstista živi na Fidžiju, znači da je svaki 35. čovek adventista.

Dete 1: Ovog tromesečja smo slušali priče o tome kako je Bog odgovorio na molitvu u Fidžiju.

Dete 2: Jedan dečak se molio za samo jednu šibicu da bi imao topao doručak.

Dete 3: Bog je odgovorio na molitvu tako što je poslao celu kutiju predivnih šibica – sve su bile bele.

Dete 4: Dečak i njegova mama su bili jako srećni jer su znali da je Bog uslišio njihovu molitvu.

Narator: Adventisti na Fidžiju pokušavaju da dosegnu svoje prijatelje i susede predivnom vešću o Isusu i troanđeoskoj vesti, ali to nije uvek lako. Jedno od uspešnih područja je zdravstveno obrazovanje – uče ljude kako da žive zdravo. Na Fidžiju ima mnogo onih koji su oboleli od dijabetesa i drugih nezaraznih bolesti, i vlada je zamolila adventiste da se još više uključe u obrazovanje stanovništva o zdravom načinu života.

Dete 1: Deo našeg dara trinaeste subote će pomoći da se izgradi porodični velnes-centar u Suvi, glavnom gradu Fidžija.

Dete 2: Hvala vam što ćete pomoći ljudima na Fidžiju da nauče kako da ostanu zdravi i jaki.

Dete 3 drži zastavu Papue Nove Gvineje dok narator čita.

Narator: Papua Nova Gvineja je planinsko ostrvo. Glavno ostrvo leži u blizini severno od Australije. Papua Nova Gvineja deli ostrva Nove Gvineje sa Papuom, indonezijskom provincijom. Skoro oko 7,3 miliona ljudi živi u Papui Novoj Gvineji. Iako su gradovi moderni, mnogi ljudi i dalje žive po selima u planinama. Iako mogu okom da vide susedno selo, potrebni bi im bili dani ili dan da dođu do njega i

verovatno neće govoriti istim dijalektom. Na Papui Novoj Gvineji ima preko 700 različitih jezika i dijalekata.

Dete 4: Na Papui Novoj Gvineji i na još nekim ostrvima se govori pidžin engleski jezik.

Dete 2: Tokom ovog tromesečja u subotnjoj školi naučili smo nekoliko reči na jeziku pidžin.

Dete 1: Hajde da vidimo da li možete da pogodite šta neke od tih reči znače.

Dete 3: Moh-ning.

Dete 1 (napravi malu pauzu radi odgovora): Da, to znači: „Dobro jutro!“

Dete 4: Ah-pee-noon.

Dete 1 (pauza radi odgovora): To znači „Dobro veče!“

Dete 2: PEE-kihn-nee-nee.

Dete 1: Dete.

Narator: Na Papui Novoj Gvineji ima preko hiljade dece koja vole da dolaze na subotnju školu, ali nažalost, na mnogim mestima oni nemaju mesta osim pod drvećem ili otvorenim nebom. Naravno, kada pada kiša, njihov sastanak je otkazan.

Dete 2: Naš dar trinaeste subote će pomoći da se izgrade prostorije za decu pod nazivom Zaklon za jaganjce – na Papui Novoj Gvineji i mnogim drugim pacifičkim ostrvima.

Dete 3: Molim vas, hajde da uradimo sve što možemo kako bi ova deca imala mesto za subotnu školu.

Dete 2 drži zastavu Solomonskih Ostrva dok narator govori.

Narator: Solomonska ostrva se nalaze između Papue Nove Gvineje i Fidžija. Zemlja je sačinjena od 30 ostrva, većina su ostrva atols. Zbog toga što su u blizini ekvatora, ostrva su topla i vlažna. Glavna grupa Solomonskih Ostrva je vulkanskog porekla. Glavni jezik je engleski, ali imaju i preko 80 lokalnih dijalekata uključujući i jezik pidžin. I samo polovina nacije zna da čita.

Dete 1: Zbog toga su ljudi bili jako srećni kada su prošle godine dobili Biblije u slikama.

Dete 4: Te Biblije su od vašeg prošlog dara trinaeste subote.

Dete 3: Dečaci i devojčice...

Dete 2: ... i njihovi roditelji kažu:

Sva deca zajedno: Hvala vam na vašim darovima trinaeste subote!

Narator: Ovog tromesečja možemo pomoći izgradnji Zaklona za jagnjace na Solomonskim Ostrvima kroz naš poseban dar.

Sva deca zajedno: Hvala vam na darežljivosti!

Dete 1 drži zastavu Novog Zelanda

Narator: Poslednja zemlja iz Južnopacifičke divizije o kojoj smo čitali je Novi Zeland. Novi Zeland je predivna zemlja koja se nalazi istočno od Australije. Sačinjena je od dva velika ostrva i nekoliko manjih. Samo oko 4,5 miliona ljudi živi na teritoriji ove zemlje, i većina živi na Severnom ostrvu. Najveći grad je Okland, sa samo 1,4 milion stanovnika. Prvobitni doseljenici su bili Polinežani koji su došli sa drugih ostrva Južnog Pacifika. Danas su ovi ljudi poznati kao Maori i čine svega 14,6 % totalne populacije.

Dete 4: Naš dar trinaeste subote će pomoći da se osnuje *Hope Channel* i studio u Oklandu.

Dete 3: Na njemu će biti mnogo interesantnih stvari za decu i odrasle.

Dete 2: Program će učiti ljude mnogim bitnim temama

Dete1: Kao što je: kako biti zdrav.

Dete 4: Kako se slagati sa svojim prijateljima i porodicom.

Dete 3: kako rukovoditi novcem.

Dete 2: I kako upoznati Boga.

Narator: Dar trinaeste subote će zaista poboljšati živote ljudi širom sveta. Zato, hajde da danas pomognemo ljudima koji žive na Južnom Pacifiku tako što ćemo velikodušno dati dar i na taj način se uključiti u misiji u Južnopacifičkoj diviziji. Hvala vam!

(Dar)

Budući planovi i projekti

Sledećeg tromesečja na redu je Istočnocentralna afrička divizija (ECD). Posebni projekti uključuju spavaonice i kafeteriju na adventističkom univerzitetu u centralnoj Africi u Kigali, Ruanda, i Zaklone za jaganjce, za decu, u Jubi, glavnoj adventističkoj crkvi u južnom Sudanu.

ZASTAVE

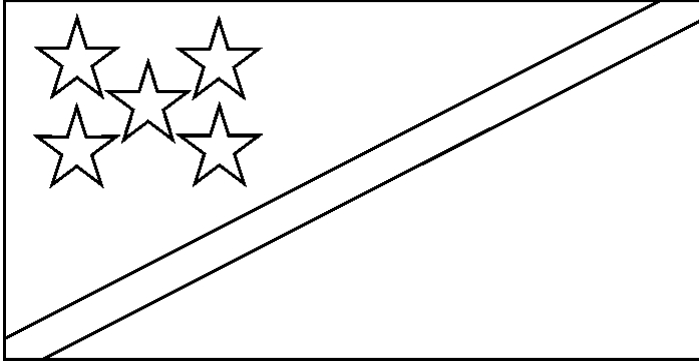
Solomonska Ostrva

Opis:

Obojite dijagonalnu prugu u žuto.

Polje iznad obojite u plavo, ostavljajući zvezde belim.

Polje ispod obojite u tamnozeleno.

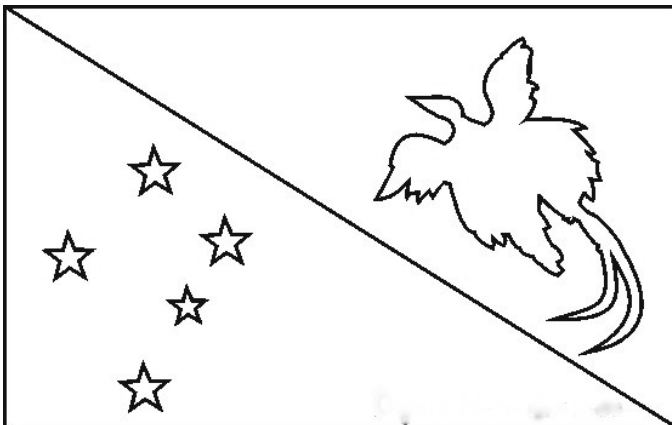
Papua Nova Gvineja

Opis:

Gornju desnu polovinu zastave obojite u crveno.

Rajsku pticu obojite u žuto.

Donju desnu polovinu zastave obojite u crno, ostavljajući zvezde belim.

Fidži

Opis:

Pozadinu obojite u nebeskoplavo.

Gornji levi umetak:

Pozadina – tamno plava.

Centralne pruge – crvene.

Spoljne linije – bele.

Grb:

Pozadina – bela.

Krst – crven.

Gornji baner – crvena pozadina.

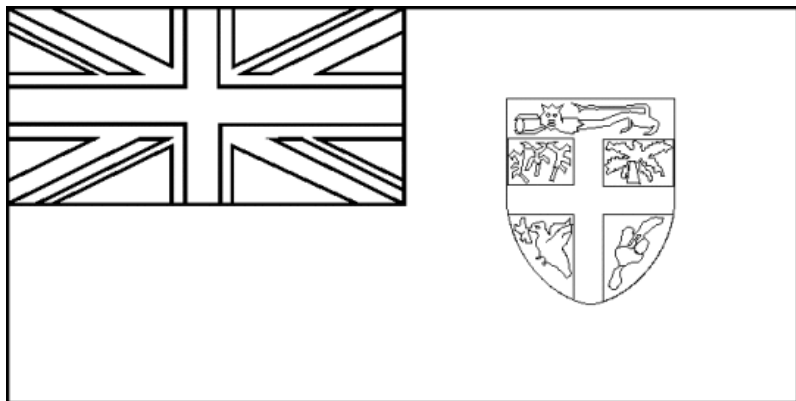
Lav – zlatan.

Bambus – zelen.

Drvo palme – zeleno i smeđe.

Golub – beo.

Biljka – žuta.

Novi Zeland

Opis:

Obojite pozadinu u tamnoplavom

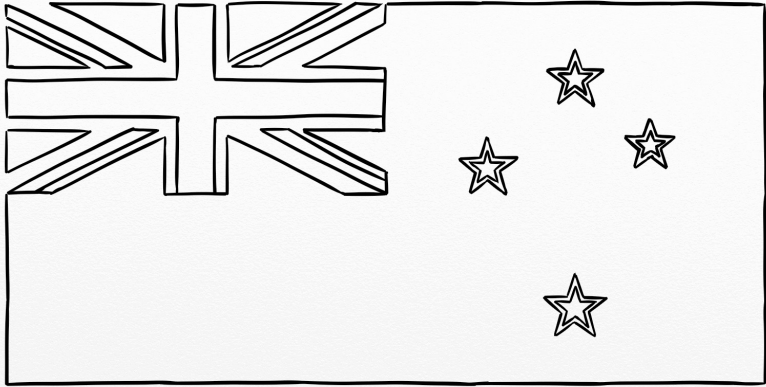
Zvezde – crvene, sa belim okvirom.

Gornji levi umetak:

Pozadina – tamno plava.

Centralne pruge – crvene.

Spoljne pruge – bele.

RECEPTI SA JUŽNOG PACIFIKA

Napomena učiteljima: Možda ćete želeći da sa decom imate zajednički ručak, pa možete iskoristiti neke od recepata sa Južnog Pacifika.

Pirinač u kokosu Papua Nova Gvineja

6 šolja kokosovog mleka

3 šolje bele riže

Neka mleko provri, dodajte rižu i smanjite toplotu. Prekrijte, i ostavite da upiju sve mleko.

Poi (sladoled od banane i kokosovog mleka)

Fidži

8 očišćenih banana

1 šolja kokosovog mleka

Izgnječite ili izblendirajte banane. Dodajte kokosovo mleko i nastavite da blendirate sve dok masa ne dobije željenu čvrstinu. Dodajte nekoliko kocki leda da biste je ohladili, ili tu smesu stavite u frižider i dobićete sladoled. Da biste pojačali ukus možete dodati nekoliko kapi limunovog ili vanilinog ekstrakta.

Pita od banana

Fidži

1 šolja kokosovog krema (ili ako ne možete da ga nabavite, upotrebite mleko)

2 velike slatke banane

1 kašika šećera (ako banana nije dovoljno slatka)

2 kašičice kasava skroba ili kukuruznog skroba

1. Naneti tanak sloj kokosovog krema ili mleka u posudu za pečenje.
2. Isecite na kolutove banane i poredajte ih preko mleka.
3. Peći na 180 stepeni oko 15 minuta ili dok banane ne dobiju smeđu boju.
4. Pomešaj kasava skrob ili kukuruzni skrob sa preostalim mlekom i dodaj šećer; prelij preko banana u posudu.
5. Vrati posudu u rernu i pecite dok mleko ne počne da ključa, oko 10 minuta.
6. Služi se hladno.

Jamu Baigani (džem od patlidžana)

Fidži

6 mladih i malih patlidžana, još nemojte da ga čistite

Šećer

Crvena boja za hranu

1. Očistite patlidžan i iseckajte.
2. Kuvajte patlidžan tako da dodate vodu tek da ga pokrije, i oko 5 minuta dok omekša.
3. Iscedite ga i uklonite vodu.
4. Izmerite ga i dodajte istu količinu šećera, šolju po šolju.
5. Vratite patlidžan u kuvalo i neka proključa. Dodajte 2-3 kapi crvene boje da džemu dâ prijatnu boju. Kuvajte još 15 minuta dok ne otpočne proces zgušnjavanja.
6. Kako se džem bude hladio, tako će se sve više zgušnjivati. Mazati ga na tost ili hleb.

Pita od kokosa **Fidži**

Za koru:

2 kašike margarina ili putera

1 kašičica šećera

1 ½ šolja kvasca

1. Spojiti kremasti puter i šećer dok ne postane gladak; dodajte jaje i umutite ga. Dodajte brašno da biste mogli da formirate mekane loptice.
2. Stavite pet kora na nauljenu posudu ili vatrostralnu.

Fil:

2 kašike margarina ili putera

1 kašičica šećera

2 jajeta

1 šolja svežeg kokosa, rendanog

1 kašičica brašna

1 šolja kokosovog krema ili mleka

1. Sjedinite krem i puter dok ne postane gladak. Dodati jedno po jedno jaje i utući ih.
2. Dodati izrendani kokos i brašno, i viljuškom ili prstima izmešati dok se ne sjedini smesa i onda napravite loptice.
3. Dodajte taj kokos puteru i onoj mešavini i dobro promešajte. Dodajte mleko ili kokosov krem i dobro izmešajte.
4. Ovaj fil prelijte u vatrostralnu preko kora i pecite. Pecite oko 40 minuta ili dok se fil ne zgusne.
5. Možete poslužiti sa sladoledom.

SADRŽAJ

Kukova ostrva

- 2 Život na ostrvu / 2. april

Solomonska Ostrva

- 4 Govoriti o Isusu u bilijarskoj kolibi / 9. april
7 Pozivanje, prvi deo / 16. april
9 Pozivanje, drugi deo / 23. april
11 Deca iz Nigaletaja / 30. april

Papua Nova Gvineja

- 14 Rana ptica / 7. maj
16 Pomaganje ljudima / 14. maj
18 Anđeli su stvarni / 21. maj
21 Neočekivana crkva / 28. maj

Fidži

- 23 Misterija šibica / 4. jun
26 Molitva za roditelje / 11. jun

Novi Zeland

- 28 Raditi sa Isusom / 18. jun

Izvori

- 31 Program trinaeste subote / 25. jun
34 Budući projekti
35 Zastave
37 Recepti i aktivnosti

Izdaje: Glavni odbor Hrišćanske adventističke crkve
Beograd, Radoslava Grujića 4
Pripremljeno u odeljenju za decu pri Glavnom odboru
Odgovara: Ana Gagić
Umnoženo u kancelariji izdavača – 2016.
Za internu upotrebu